

TANTÁRGYI TEMATIKA

Bevezetés az állam- és jogtudományokba

Tantárgy neve: BEVEZETÉS AZ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYOKBA	Tantárgy Neptun-kódja: AJJOE275N1 AJJOE275L1 AJJOE275D1 Tárgyfelelős intézet: JTI Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szabó Miklós egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): Dr. Vinnai Edina egyetemi docens, Dr. Hegyi Szabolcs egyetemi docens	
Javasolt félév: 1. félév – őszi	Előfeltétel: nincs
Óraszám: 2/hét, 12/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2 kredit	Munkarend: Nappali/Levelező
Tantárgy feladata és célja: A tárgy a jogtudományi alapozó ismereteket közvetítő tárgyak keretében helyezkedik el, melynek feladata, hogy az általa elsajátítható ismeretek megalapozzák a későbbi szemeszterekben folytatandó jogi tanulmányokat a tanulmányait megkezdő joghallgató számára. Tematikája kiterjed a jog és az állam intézményrendszerének alapvető elemeire, fogalmaira és ezek összefüggéseire.	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T10, T12 <i>képesség:</i> K24, K31 <i>attitűd:</i> A2, A7 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F3	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tudomány – jogtudomány – joggyakorlat. A jogászság története Európában és Magyarországon; a jogászai szakmák. 2. A jogforrás (Jog és jogforrás; A jog formális forrásai; A jogi döntés indokai) 3. A jogszabály (Jogi norma – jogtétel – jogszabály – jogszabályhely; A jogszabályok szerkezeti elemei; A jogszabályok tipológiája; A jogszabályok rendszerezése; A jogszabályok érvényessége és hatálya) 4. A jogrendszer (A jog horizontális tagozódása; A jog vertikális tagozódása; A jogrendszer egységét biztosító elvek és intézmények; A joghézag problémája) 5. A jogrendszerek csoportosítása (A jogösszehasonlítás; A római-germán jogcsalád; A common law jogcsalád; A szocialista jogcsalád; Egyéb jogrendszerek) 6. A jogalkalmazás (A jogalkalmazás modellje; Jogi eljárás) 7. A jogszabályok értelmezése; Laikusok részvétele a bíráskodásban) 8. Félévközi számonkérés 9. Jogviszony és jogi felelősség (A jogviszony mibenléte; A jogviszony elemei; Felelősség és felelősségrevonás) 10. A modern állam 1. (A feudális abszolutizmus állama; A polgári állam) 11. A modern állam 2. (A totális állam; A késői és poszt-totalitárius államfejlődés Közép-Kelet-Európában) 12. A modern állam megszerveződése (Hatalommegosztás: Törvényhozás, Végrehajtás, Bíráskodás; A szervezet) 13. Az állami hatalom terjedelme és korlátai (Az állami szuverenitás; A szuverenitás belső oldala; A szuverenitás külső oldala) 14. Az államok osztályozása (Az államok osztályozhatóságáról; Az államok klasszikus osztályozása; Az államok jogi-szerkezeti osztályozása; Az államok politikai rendszer szerinti tipológiája) 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Zárthelyi dolgozat a foglalkozások anyagából, rákérdezve a tematikus blokkokra és azok összefüggéseire.	

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- Szóbeli vagy írásbeli vizsga
- „A” és „B” tételsorból egy-egy tétel kihúzása és felkészülést követően szóbeli felelet, írásbeli vizsgán az „A” és „B” tételsorból két-két tétel kidolgozása
- Eredményes félévközi számonkérés az „A” tétel értékelésébe beszámít

Teljesítés értékelése: az ötfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki:

Jeles (5): 88–100 %

Jó (4): 75–87 %

Közepes (3): 63–74 %

Elégséges (2): 51–62 %

Elégtelen (1): 0–50 %

Kötelező irodalom:

1. Szabó Miklós (szerk.): *Bevezetés a jog- és államtudományokba*. Miskolc: Bíbor, 2012. (Ötödik, átdolgozott kiadás)
2. Szilágyi Péter: *Jogi alaptan*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2014.=
https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_527_jogi_alaptan/index.html
3. J. H. Farrar – A. M. Dugdale: *Introduction to Legal Method*. London: Sweet & Maxwell, 1990.
(Ch. 1.: The Nature and Functions of Law)

Ajánlott irodalom:

1. Szabó Miklós: *Jogi alafogalmak*. Miskolc: Bíbor, 2012.
2. J. H. Farrar – A. M. Dugdale: *Introduction to Legal Method*. London: Sweet & Maxwell, 1990.
(Ch. 7.: Case Law)